

Správa o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
Prijímateľ:	Gymnázium Terézie Vansovej, 17. novembra 6, 064 01 Stará Ľubovňa
Názov projektu:	Rozvojom gramotností k pokroku vo vzdelávaní
Kód ITMS projektu:	312011V381
Názov pedagogického klubu:	2.2.1 Klub učiteľov ČG GTV SL Číslo rozpočtovej položky 5.6.1
Dátum stretnutia pedagogického klubu	06.09.2021
Miesto stretnutia pedagogického klubu	Gymnázium Terézie Vansovej, Stará Ľubovňa
Meno koordinátora pedagogického klubu	Viera Sasaráková
Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.gymntvsl.edupage.org

MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE:

Kľúčové slová:

Čitateľská gramotnosť, ilustrácia v umeleckom texte, žiak

Anotácia:

Žijeme v ére mediálnej komunikácie, kedy v medziľudskej komunikácii prevažujú vizuálne podnety. Dôležitú úlohu v poznávacích procesoch zohrávajú vizuálne komunikáty, medzi ktoré patria aj ilustrácie. Možno povedať, že ilustrácia patrí medzi najpoužívanejšie univerzálne kódy v edukačnom procese. Zobrazenie, s ktorým sa dieťa oboznamuje cez ilustráciu, je dôležité z hľadiska rozvoja jeho intelektu, a teda schopnosti zovšeobecňovať. Tento proces konfrontácie ilustrácie a textu má pre dieťa veľký význam a môže byť prospešný len v tom prípade, ak dieťa nájde v knihe nielen príbeh, ktorý ho zaujíma, ale aj ilustrácie, ktoré mu dajú možnosť zamyslieť sa a porovnávať svet obrazov so svetom skutočných vecí, zobrazenia s literárnou skutočnosťou a skutočnosťou vôbec.

Ilustrácia je výtvarné stvárnenie myšlienky textu diela. Často predstavuje prvý kontakt dieťaťa s umením. Ilustrácia zjednodušuje text, jeho ťažšie opísateľné časti, uľahčuje orientáciu v texte a podporuje stotožnenie predstáv autora a čitateľa.

Výskumy potvrdzujú, že ilustrácie majú veľký vplyv na porozumenie textu, zabezpečujú zážitkovosť a pomáhajú vytvárať plastické predstavy. Pomáha tak deťom vziť sa do textu a pochopiť ho.

Vzťah samotnej ilustrácie a textu je rovnocenný, sú od seba navzájom závislé. Ilustrácia sa chápe ako výtvarné dielo o knihe. Tvorca ilustrácií - ilustrátor vyjadrujúci myšlienky v texte pomocou obrazov.

Ilustrácie delíme podľa ich použitia:

- knižná ilustrácia (kresba, maľba, fotografia, ilustrácia biblioflie ...)
  - detská (kresba, maľba, fotografia) štýlom a formou prístupná detskému čitateľovi
  - umelecká (kresba, maľba, fotografia) majúca vlastnú myšlienku, umelecká vízia textu

- vedecká ilustrácia (schéma, graf, plán, mapa, diagram, nákres, taxonómia) obrazné a schematické znázornenie
  - technická (schéma, graf, plán, diagram, nákres) presné schémy, výkresy

Napriek tomu, že obrazy prenášajú oveľa viac informácií ako slova, nepoužívajú sa pri samotnom čítaní obrázky, pretože údajne nie sú presné. Aj keď ale nie sú presné, pomáhajú myslieť. Slovo je do určitej miery abstrakciou, zatiaľ čo kresba je vizuálny a konkrétny obraz prítomnosti.

Interakcia ilustrácie a literárneho textu podľa V. N. Ljachov (1975):

1. Priame, bezprostredné zrkové spojenie. Významová funkcia ilustrácie je priamym vysvetlením textu prostredníctvom vizuálneho obrazu a text je sprevádzaný odkazmi na ilustráciu, ktorá reálne zobrazuje popisované predmety a javy

2. Nepriame, pasívne významové súvislosti textu a ilustrácie. Významová funkcia ilustrácie spočíva v doplnení textu autonómnou názornou informáciou, zaradenou z vonku, napr. pomocou dokumentu, obrázka a pod. (napr. v odbornej, vedeckej literatúre).

3. Nepriame, aktívne významové spojenie textu a ilustrácie. Úlohou ilustrácie nie je doslovné významové ujasnenie textu či jeho časti, ale aktívny výklad niektorých zložiek diela (napr. umelecká literatúra). Predmetom nášho skúmania kontextový.

HLAVNÉ BODY, TÉMY STRETNUTIA, ZHRNUTIE PRIEBEHU STRETNUTIA:

1) Otvorenie porady

Oboznámenie členov s plánom práce s programom stretnutia – funkčnosť ilustrácie v umeleckom texte

2) Ilustrácie v umeleckom texte – výber a interpretácia ilustrácií

3) a) Diskusia o funkčnosti ilustrácie v umeleckom texte

b) Diskusia o výkonových štandardoch pre žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v štvorročnom štúdiu.

4) Záver.

ZÁVERY A ODPORÚČANIA:

1. Pri práci s textom zvýšiť používanie ilustrácií a ich interpretáciu – korešpondencia textu a ilustrácie
2. Viesť žiakov k využivaniu ilustrácie v odbornej literatúre.
3. Porovnať význam ilustrácie v umeleckej literatúre a odbornej literatúre

Vypracoval (meno, priezvisko)	Tatiana Matoľáková
Dátum	06.09.2021
Podpis	
Schválil (meno, priezvisko)	Ivana Hurtošová
Dátum	08.09.2021
Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

